

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂRE nr. 3-1/2023

mun. Chișinău

20 ianuarie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Guțan Vlad;

Procurorii - Comerzan Victor, Lazarev Octavian, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Țurcan Pavel- societatea civilă, Televca Oleg- societatea civilă, raportor

Examinând în ședința publică procedurile disciplinare înaintate de către Inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Vasile Godoroja și Cernous Natalia, conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare ale Inspecției Procurorilor de către procurorul, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, ca rezultat al încălcării grave a legii și atitudine nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de Etică al Procurorilor

A CONSTATAT:

Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale, Vasile Godoroja, conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare ale Inspecției Procurorilor, a verificat sesizarea Procurorului General interimar, Dumitru Robu, din xx.xx.2021, cu privire la încălcarea eticii de procuror și încălcarea gravă a legii de Către procurorul, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX ce poate constitui abatere disciplinară, cu adoptarea Deciziei din xx.xx.2021, privind transmiterea cauzei disciplinare Colegiului de Disciplină și Etică pentru examinare.

Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale, Cernous Natalia, conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare ale Inspecției Procurorilor a verificat sesizarea Procurorului General interimar Dumitru Robu, din xx.xx.2022, cu privire la atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii, cu încălcarea Codului de Etică al Procurorilor de către procurorul, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, ce pot constitui abatere disciplinară, cu adoptarea Deciziei din xx.xx.2022, privind transmiterea cauzei disciplinare Colegiului de Disciplină și Etică pentru examinare.

Prin Dispoziția Președintelui Colegiului de Disciplină și Etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, Vladislav Guțan, din xx.xx.2022, cauzele disciplinare în privința procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, au fost conexe într-o singură procedură.

Potrivit sesizării, prin ordonanța din xx.xx.2021, Procurorului General interimar Dumitru Robu, a pornit urmărirea penală în privința procurorului, adjunct al procurorului-

șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.330² alin.(2) Cod penal, cauzei penale fiindu-i atribui numărul XXXXXX.

Temei pentru pornirea urmăririi penale au servit probele administrate în cadrul procesului penal inițiat în temeiul autosesizării Procuraturii, prin care s-a constatat existența bănuielii rezonabile că XXXXXX, a comis acțiuni de îmbogățire ilicită.

În rezultatul acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigații efectuate pe caz, la xx.xx.2021, ora xx:xx min., XXXXXX, a fost reținut de către XXXXXX, procuror delegat în Procuratura Anticorupție, iar la xx.xx.2021, a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.330² alin. (2) Cod penal.

Conform ordonanței de punere sub învinuire, XXXXXX, a comis infracțiunea de îmbogățire ilicită de către o persoană cu funcție de demnitate publică, prevăzută de Codul penal și pasibilă de pedeapsă penală în următoarele circumstanțe: [...].

Astfel, prin acțiunile sale intenționate XXXXXX, a comis infracțiunea prevăzută de art.330² alin.(2) Cod penal, adică deținerea personal și prin intermediul unor terți, a bunurilor valoarea cărora, depășește substanțial mijloacele dobândite, și care nu aveau cum să fie obținute licit.

În rezultatul verificării sesizării și materialului probator conchid că procurorul XXXXXX, a comis abatere disciplinară.

Urmărirea penală a fost pornită în privința procurorului XXXXXX, care deține funcția de procuror, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, căruia la xx.xx.2021 i-a fost înaintată învinuirea, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art.330² alin. (2) Cod penal, acțiune ce constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 38 lit. e) „încălcarea gravă a legii” și lit. f) „ atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii, sau care încalcă Codul de etică al procurorilor” din Legea cu privire la Procuratură și care, potrivit prevederilor art. 6 alin. (3) li d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, este obligat să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

Procurorul XXXXXX, a încălcat prevederile Codului de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, care este un document public, și care stabilește principiile de conduită ale procurorului în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu și în viața privată și în sensul lit. b) alin. (3) art. 6 din Legea cu privire la Procuratură, respectarea acestuia este una din obligațiile procurorului.

Astfel, potrivit pct.6 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă și să respecte cele mai înalte standarde de etică și conduită. Procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus, respectând cele mai înalte standarde de etică și conduită.

Procurorul trebuie să respecte cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate pentru a asigura încrederea societății în procuratură.

Potrivit pct. 6.1.1 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, actele normative ale procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor.

Potrivit pct. 6.6¹.7 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să nu tăinuiască și să nu denatureze informațiile privind averile deținute sau conflictele de interes, acestea urmând a fi făcute publice în virtutea funcției.

Ghidul European al Eticii și Conduitei Procurorilor, adoptat la Conferința Procurorilor Generali Europeni la 31.05.2005, la Budapesta, de asemenea stabilește că procurorii publici se vor conduce de cele mai înalte standarde profesionale și întotdeauna vor tinde să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor.

Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, adoptat la 17 decembrie 2014, Strasbourg, nota explicativă, pct. 4.1.3 (Obligația de a păstra demnitatea profesiei) § 97 prevede că procurorii trebuie să câștige încrederea publicului demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar.

Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectuoasă și politicoasă, și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent. Conduita procurorului trebuie să se situeze deasupra conduitei cetățeanului obișnuit. Nu este suficient ca procurorul să fie onest, este necesar că și procurorul să fie perceput ca fiind onest. Nu este suficient ca acesta se declare că este o persoană onestă, ci trebuie să dovedească acest lucru prin acțiunile sale.

În ședința Colegiului de Disciplină și Etică, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Natalia Cernous, a susținut Raportul privind rezultatele verificării sesizării Procurorului General interimar, Dumitru Robu, cu privire la încălcarea Codului de Etică al Procurorilor de către procurorul, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX.

În cadrul ședinței Colegiului de Disciplină și Etică, procurorul, XXXXXX nu s-a prezentat, iar prin Declarația - explicație din xx.xx.2022, a pledat nevinovat, invocând faptul că Inspecția procurorilor nu a constatat careva abateri disciplinare în acțiunile lui, iar cele invocate nu sunt confirmate prin careva circumstanțe de fapt și de drept, în acest sens lipsind careva probe, motiv din care, procedurile disciplinare urmează a fi încetate din lipsa faptului de abatere disciplinară. De asemenea, el menționează că toate încălcările indicate de Inspecție este o expunere tehnică, formalizată, exclusiv din ordonanțele de punere sub învinuire și investigațiile jurnalistice.

Analizând argumentele invocate în Raportul Inspecției privind rezultatele verificării sesizării cu privire la încălcarea Codului de Etică al procurorilor și încălcarea gravă a legii, poziția procurorului, XXXXXX, în cumul cu probele administrate, Colegiul de Disciplină și Etică ajunge la concluzia de a înceta procedura disciplinară remisă în baza Deciziei din xx.xx.2021.

În conformitate cu art.49 din Legea cu privire la Procuratură, cauza disciplinară se examinează doar în limitele Raportului Inspecției Procurorilor, întocmit în conformitate cu modelul aprobat de către Consiliul Superior al Procurorilor. Conform art.36 alin.(1) din Legea cu privire la procuratură N.3 din 25.02.2016, „Procedura disciplinară este aplicabilă procurorilor în funcție și procurorilor care și-au încetat raporturile de serviciu”.

Potrivit prevederilor legale, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual, își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și

urmărește ori admite survenirea consecințelor respective. Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual, fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea sau trebuia să o prevadă că această consecință prejudiciabilă nu se va produce.

În temeiul art.38 al Legii cu privire la Procuratură, procurorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de lege.

În temeiul art.38 lit.e) f) și conform Raportului Inspecției Procurorilor și a Deciziei din 15.12.2021 de remitere a cauzei disciplinare, procurorului XXXXXX i se impută încălcarea gravă a legii și atitudine nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii cu încălcarea Codului de Etică al Procurorilor.

În acest context, Inspecția procurorilor urma să probeze în ce constă încălcarea gravă a legii și să indice care norme imperative ale legislației au fost încălcate, care încălcări au fost admise referitor la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu, care fapte aduc atingere onoarei, probității profesionale și prestigiului Procuraturii, încât să afecteze încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care după gravitatea lor nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de Etică și Conduită profesională al procurorilor.

Colegiul de Disciplină și Etică menționează că, pentru a reține în sarcina procurorului săvârșirea abaterii disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile procurorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente, abaterea nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, reținând faptele imputate procurorului suspendat, XXXXXX, prin prisma abaterii de la lit.e) și f) art.38 al Legii cu privire la Procuratură, Colegiul de disciplină și etică menționează că, în conformitate cu Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art.6, unica autoritate competentă în exercitarea controlului averii și al intereselor personale, exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale este Autoritatea Națională de Integritate.

Conform alin.(12) al art.33 din Legea 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau după caz, Serviciul Fiscal de Stat. Astfel, în speța noastră, Colegiul constată lipsa unui act al Autorității Naționale de Integritate, care ar confirma cele relatate de către Inspecția Procurorilor în privința comiterii unei abaterii disciplinare de către procurorul XXXXXX.

Aprecierea despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile, motiv pentru care, în condițiile în care examinarea cauzei penale este în desfășurare, procurorul XXXXXX se bucură de prezumția nevinovăției, până la rămânerea definitivă a unei eventuale hotărâri judecătorești pe caz, adoptată în cadrul procesului penal.

Astfel, Colegiul de disciplină și etică apreciază critic concluzia reflectată în Raportul inspecției Procurorilor, cu privire la faptul că Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor și-a atribuit competențe ale altor instituții abilitate cu asemenea atribuții stabilite prin lege.

La aprecierea abaterii disciplinare, Colegiul ia în considerație împrejurările, gravitatea concretă, consecința faptelor săvârșite de procurorul XXXXXX, atitudinea față de evenimentele petrecute, atât pe parcursul verificării sesizării, cât și în cadrul examinării cazului de către Colegiu.

Analizând probele administrate, explicațiile procurorului prezentate în scris și audiind Inspectorul Inspecției procurorilor a Procuraturii generale, Colegiul constată că procedura disciplinară remisă în baza Deciziei din xx.xx.2021 este neîntemeiată, sub aspectul comiterii de către procurorul suspendat XXXXXX a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură. Reieșind din materialele administrate și explicațiile prezentate, necesită a fi subliniat faptul că Colegiul verifică și se expune asupra modului în care decide procurorul să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare, ce reglementează conduita profesională a procurorului. Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit unanim că abaterea disciplinară reprezintă acea încălcare cu vinovăție a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Colegiul constată că în cazul prezentat, materialul probator administrat în procesul examinării procedurii disciplinare remisă prin Decizia Inspecției Procurorilor din xx.xx.2021 și a raportului prezentat în privința procurorului, de către Colegiu, denotă cu certitudine lipsa elementelor abaterii disciplinare.

Având în vedere cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că în faptele comise de procurorul suspendat XXXXXX, expuse în Decizia Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale din xx.xx.2021, nu sunt confirmate acțiuni intenționate ce ar constitui abateri disciplinare.

Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale Natalia Cernous, conform prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, a verificat sesizarea Procurorului General interimar Dumitru Robu, întemeiată în baza art. 34 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, care la xx.xx.2022, a pornit urmărirea penală în privința procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.352¹ alin.(2) din Codul penal, în 5 cauze penale, fiindu-le atribuite numerele XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX și a constatat.

La xx.xx.2022, XXXXXX a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2) din Codul penal, adică includerea intenționată a unor date incomplete, neincluderea intenționată a unor date în declarațiile de avere și interese personale.

Conform ordonanței de punere sub învinuire, [...]

La xx.xx.2022 urmărirea penală în privința procurorului XXXXXX a fost terminată iar cauza deferită justiției pentru examinare în fond.

Dl XXXXXX deține funcția de procuror și, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(3) lit.a), lit.b), lit.d) și lit.g) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, este obligat să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii și să afecteze prestigiul profesiei de procuror și să depună, în condițiile legii, declarație de avere și interese persoane.

Procurorul XXXXXX conform regulilor art.3 alin.(1) lit.a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, este subiectul depunerii declarației de avere și interese persoane. Or, conform prevederilor art. 2 al Legii cu privire la Procuratură nr.3/2016 funcția de procuror este o funcție de demnitate publică.

Responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o deține.

Totodată, probele administrate în cadrul verificării sesizării confirmă încălcarea de către procurorul XXXXXX regimului juridic al declarării averii și intereselor personale pentru anii 2018,2019 și 2020 (declarațiile de avere și interese personale din xx.xx.2019, xx.xx.2020 și xx.xx.2021 semnate digital și transmise electronic în Sistemul informațional autorizat „e-Integritate” al Autorității Naționale de Integritate, procurorul XXXXXX contrar art.2, art.4 și art.5 alin.(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și interese personale, nu a inclus în mod intenționat [...].

Circumstanțele constatate demonstrează cu certitudine faptul că la declararea averii și intereselor personale procurorul XXXXXX a admis încălcarea obligațiilor impuse prin Legea cu privire la Procuratură și Codul de etică al procurorilor. Dlui a încălcat regimul juridic la declararea averii, nu a inclus în declarație [...], ceea ce contravine regulilor stabilite prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Mai mult ca atât, la xx.xx.2022, Procurorul General interimar a pornit urmărirea penală în privința procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.352¹ alin.(2) din Codul penal, în 5 cauze penale. La xx.xx.2022, XXXXXX a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2), art.352¹ alin.(2) din Codul penal, adică includerea intenționată a unor date incomplete, neincluderea intenționată a unor date în declarație de avere și interese personale. în prezent, cauza penală care îl vizează pe XXXXXX este trimisă în instanță pentru examinare, fapte care afectează imaginea Procuraturii.

Prin acțiunile sale, procurorul XXXXXX a încălcat obligațiile impuse prin art.6

alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură, pct.6.1 ale Codului de etică al procurorilor, iar faptele comise de el și constituie conform art.38 din Lege abatere disciplinară: reprezintă o încălcare a standardelor de conduită ale procurorilor, adică abateri disciplinare prevăzute de dispozițiile art.38 in Legea cu privire la Procuratură: a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; e) încălcarea gravă a legii; f) atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

În ședința Colegiului de Disciplină și Etică, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Natalia Cernous, a susținut Raportul privind rezultatele verificării sesizării Procurorului General interimar, Dumitru Robu, cu privire la încălcarea Codului de Etică al Procurorilor de către procurorul, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX.

În cadrul ședinței Colegiului de Disciplină și Etică, ex-procurorul, XXXXXX nu s-a prezentat, iar prin Declarația - explicație din xx.xx.2022, a pledat nevinovat, invocând faptul că Inspecția procurorilor nu a constatat careva abateri disciplinare în acțiunile lui, iar cele invocate nu sunt confirmate prin careva circumstanțe de fapt și de drept, în acest sens lipsind careva probe, motiv din care, procedurile disciplinare urmează a fi încetate din lipsa faptului de abatere disciplinară. De asemenea, el menționează că toate încălcările indicate de Inspecție este o expunere tehnică, formalizată, exclusiv din ordonanțele de punere sub învinuire și investigațiile jurnalistice.

Analizând argumentele invocate în raport, poziția procurorului XXXXXX, în cumul cu probele administrate, Colegiul de Disciplină și Etică ajunge la concluzia ca procedura disciplinară este neîntemeiată sub aspectul comiterii de către procurorul XXXXXX a abaterii disciplinare, prevăzute de art.38 lit.a), e) și f) din Legea cu privire la Procuratură, din considerentele ce succed.

În temeiul art.49 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură, pct.43 al Regulamentului privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de Disciplină și Etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor la 14 septembrie 2016, procedura disciplinară se examinează în limitele Raportului Inspecției Procurorilor.

În acest context Colegiul de Disciplină și Etică menționează că, pentru a reține în sarcina procurorului săvârșirea unei abateri disciplinare urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile procurorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa uneia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

În temeiul art.38 lit.a), e), f) din Legea cu privire la Procuratură, „constituie abatere disciplinară îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, încălcarea gravă a legii, atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de Etică al procurorilor.

Astfel, reținând faptele imputate procurorului vizat prin Raportul în cauză, prin prisma abaterii de la lit.a) art.38 al Legii cu privire la Procuratură, Colegiul de Disciplină și Etică menționează că abaterea de la norma dată este o reflectare a obligației procurorului privind îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu, precum și

încălcarea gravă a legii.

În urma examinării argumentelor invocate, Colegiul constată că Inspekția Procurorilor nu a identificat:

- Care este modul corespunzător de îndeplinire a obligațiilor de serviciu și care a fost necorespunderea admisă de către procurorul XXXXXX.

- Care din pretinsele abateri disciplinare sunt grave și criteriile de apreciere a gravității.

În continuare, Colegiul de Disciplină și Etică reține că, în temeiul normei prevăzute de art.38 lit.a) și e) din Legea cu privire la Procuratură, ca încălcare gravă a normelor imperative ale legislației în procesul de activitate a procurorului, se subînțeleg acele norme imperative, care impun o anumită conduită de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse. Prin norme imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate. Astfel, normele de drept imperative sunt acelea care impun subiecților de drept o acțiune sau le obligă la o abstențiune, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care sub sancțiune, nu permite să se deroge de la ele sau să nu le aplice.

Astfel, referitor la latura obiectivă, lit.a), e) și f), a abaterii disciplinare reținute în privința procurorului XXXXXX, Colegiul apreciază că aceasta nu reprezintă încălcare de către numit a standardelor de conduită impuse procurorului de dispozițiile art.38 lit.a), e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

La aprecierea abaterii disciplinare, Colegiul ia în considerație împrejurările, gravitatea concretă, consecința faptelor săvârșite de procurorul XXXXXX, atitudinea față de evenimentele petrecute, atât pe parcursul verificării sesizării, cât și în cadrul examinării cazului de către Colegiu.

Sub aspectul laturii subiective, pentru a se reține existența abaterii disciplinare prevăzute de art.38, lit.a) și lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, este necesar ca procurorul cu intenție să urmărească scopul încălcării normelor imperative ale legii.

În acest sens, Colegiul de Disciplină și Etică menționează că, în cazul încălcării normelor imperative în procesul activității de procuror, actele procesuale sunt sancționate de lege cu nulitate absolută.

Reieșind din materialele administrate și explicațiile prezentate, necesită a fi subliniat că Colegiul verifică și se expune asupra modului în care decide procurorul să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare, ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Potrivit constatărilor reținute prin Raportul cu privire la rezultatele verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de către XXXXXX cu încălcarea de către procurorul XXXXXX a normelor imperative ale legislației, acestea se prezumă la pornirea urmăririi penale în privința procurorului sus numit în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 330² alin.(2) din Codul Penal.

În conformitate cu legea 133 din 17.06.2016, privind declararea averii și intereselor personale, art.4, obiectul declarării prevede că subiecții prevăzuți la art.3 alin.(1) declară veniturile obținute, bunurile mobile și imobile, activele financiare, cota-parte din capitalul social, deținute împreună cu membrii familiei, concubinul / concubina, în anul fiscal

precedent. Prin art.2 al Legii menționate, prin membru de familie se înțelege soțul / soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoanele aflate la întreținere.

Potrivit art.6 din Legea 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea Națională de Integritate este unica Autoritate cu funcții de exercitare a controlului averii și intereselor personale, inclusiv exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interes, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Conform alin.(2) al art.33 din Legea 132 din 17.06.2016, cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau, după caz, Serviciul Fiscal de Stat.

Prin urmare, în lipsa unui act al autorității competente, Inspekția Procurorilor nu își poate atribui competențe ale altor instituții abilitate cu asemenea atribuții stabilite prin lege, fiind în imposibilitate să le substituie, iar aprecierea acestora nu pot exceda sau anticipa constatările care urmează a fi efectuate de către organele investite cu atribuții funcționale, în speță, Autoritatea Națională de Integritate.

În conformitate cu principiile de bază ale legislației penale art.3 Cod Penal alin.(1) „Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.

Prezumția nevinovăției este încălcată în cazul în care o hotărâre judecătorească privind o persoană reflectă impresia că aceasta este vinovată, deși vinovăția sa nu a fost legal stabilită în prealabil. Chiar și în lipsa unei constatări formale, este suficientă o motivare care lasă de înțeles că judecătorul îl consideră pe reclamant vinovat. Deși principiul prezumției de nevinovăție, consacrat la art.6 §2, se numără printre elementele procesului penal echitabil impus la art.6 §1, acesta nu se limitează la o simplă garanție procedurală în materie penală. Sfera acestuia de aplicare este mai vastă și impune ca niciun reprezentant al statului sau al unei autorități publice să nu declare că o persoană este vinovată de o infracțiune, înainte ca vinovăția acesteia să fi fost stabilită de o „instanță” (a se vedea, în special hotărârile *Allenet de Ribemont împotriva Franței*, 10 februarie 1995, pct.35-36, seria A nr.308, *Lavents împotriva Letoniei*, nr.58442/00, pct.126, 28 noiembrie 2002 și *Butkevicius împotriva Lituaniei*, nr.48297/99, pct.50-52, CEDO 2002-11).

Domeniul de aplicare a art.6 §2 nu se limitează la procedurile penale pendinte, ci poate cuprinde hotărârile judecătorești adoptate ulterior încetării urmăririi penale (a se vedea, în special, *Lutz, Englert și Nolkenbockhoff împotriva Germaniei* din 25 august 1987, seria A nr.123) sau ulterior achitării (hotărârea *Lamanna împotriva Austriei*, nr.28923/95, din 10 iulie 2001, *Leutscher împotriva Țărilor de Jos*, hotărâre din 26 martie 1996, *Culegere de hotărâri și decizii* 1996-11, pct.29, și *Del Latte împotriva Țărilor de Jos*, nr.44760/98, pct.30, 9 noiembrie 2004), în măsura în care problemele ridicate în respectivele cauze constituiau un corolar și un complement al procedurilor penale respective, în care reclamantul avea calitatea de „persoană acuzată de o infracțiune”. Domeniul de aplicare a art.6 §2 din Convenție a fost astfel extins asupra diverselor proceduri administrative desfășurate concomitent cu procedurile penale declanșate împotriva unei persoane sau ulterior încheierii procedurilor respective, fără a se pronunța

o decizie de constatare a vinovăției penale a persoanei în cauză, atâta timp cât există o legătură între cele două proceduri (Vassilios Stavropoulos împotriva Greciei, nr.35522/04, 27.09.2007, Paraponiaris împotriva Greciei, nr.42132/06, 25.09.2008 și Celik (Bozkurt) împotriva Turciei, nr.34388/05, 12.04.2011).

Sintetic, din aserțiunile Curții europene făcute cu mai multe prilejuri, reiese că prezumția nevinovăției în cazul unui cumul al răspunderii penale și celei disciplinare este încălcată, în situația în care ambele proceduri privesc faptele identice, urmând ca măsura sancționării disciplinare nu ar putea fi dispusă înainte de stabilirea vinovăției penale. Cu alte cuvinte penalul trebuie să țină pe loc disciplinarul, în același mod în care ține în loc și civilul.

Nu întâmplător legislatorul Român a prevăzut expres în art.47 alin.(5) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, că cercetarea disciplinară se suspendă atunci când împotriva judecătorului sau procurorului cercetat s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru aceeași faptă.

În speță, studiul atent al textului actului de punere sub învinuire în corelație cu cel din sesizare demonstrează cert identitatea faptelor cercetate în ambele proceduri - penală și cea disciplinară.

În același timp, referitor la faptele imputate procurorului vizat, în Raportul Inspecției Procurorilor, sub aspectul lit.f) care prevede răspunderea disciplinară pentru atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de Etică al procurorilor.

În conformitate cu art.6 alin.(3) lit.d) din Legea cu Privire la Procuratură, „Procurorul este obligat să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror”. Astfel, procurorii sunt obligați să se abțină de la faptele care dăunează intereselor serviciului și prestigiului procuraturii, care compromit cinstea și demnitatea de procuror, provoacă îndoieli referitor la obiectivitatea lor.

Onoarea profesională implică faptul ca procurorul să se asigure că prin practica profesională și prin persoana sa, nu pune în pericol imaginea publică a procurorului, a sistemului procuraturii.

De asemenea, în partea ce ține de probitatea profesională, ea impune procurorului să se abțină de la orice comportament ilicit și nu doar de la cel care este contrar legii.

Prestigiul Procuraturii reprezintă aprecierea publică pozitivă a organelor Procuraturii în ansamblul său. Această apreciere globală este făcută în raport de onoarea și probitatea profesională a procurorilor, fiind rezultatul aprecierilor publice individuale ale acestora. Ținând cont de cele menționate, Colegiul de disciplină și Etică, reține că procurorul este obligat să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea sa în funcție.

Legea nu precizează care sunt manifestările care pot aduce atingere onoarei, probității profesionale ori prestigiului Procuraturii, însă prin raportare la prevederile naționale și standardele internaționale în domeniu, care instituie principii și reguli ce determină comportamentul procurorului, Colegiul de Disciplină și Etică reiterează că intră în sfera acestei abateri disciplinare: conduita agresivă (limbaj), violențe (fizice) a procurorului de natură contrară sau a indigna opinia publică, frecventarea unor locuri

cunoscute ca având o reputație îndoielnică, legături cu persoane care au o proastă reputație, implicarea în controverse publice, denigrarea unor persoane, desfășurarea unor activități care, prin natura lor, pot crea îndoieli în rândul opiniei publice cu privire la independența, imparțialitatea sau integritatea procurorului. Pentru a califica fapta ca abatere disciplinară este important ca aceasta, după gravitatea ei să nu poată fi calificată doar ca încălcare a Codului de Etică al Procurorilor.

Prin urmare, Colegiul de Disciplină și Etică, examinând acțiunile imputate procurorului XXXXXX, vizate în Raportul Inspecției Procurorilor, constată că nu au fost identificate acțiuni care ar aduce atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii.

Analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Natalia Cernous, examinând explicațiile procurorului XXXXXX, Colegiul constată că procedura disciplinară este neîntemeiată, sub aspectul comiterii de către procurorul XXXXXX a abaterii disciplinare prevăzute de art 38 lit.a) lit.e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit unanim că abaterea disciplinară reprezintă acea încălcare cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specifică și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Colegiul constată că în cazul prezentat, materialul probator administrat în procesul examinării procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX de către Colegiu, denotă cu certitudine lipsa elementelor abaterilor disciplinare.

Având în vedere cele expuse, Colegiul de Disciplină și Etică ajunge la concluzia că în faptele comise de procurorul XXXXXX, suspendat din funcție, nu sunt confirmate acțiuni intenționate ce ar constitui abateri disciplinare.

Dl XXXXXX activează în procuratură din anul 1997, exercitând funcțiile de anchetator al procuraturii sect. XXXXXX și a sect. XXXXXX, mun. Chișinău; anchetator superior pe cauze excepționale al Secției anchetă a cauzelor penale excepționale nr. 1 a Procuraturii Generale; procuror, șef adjunct al secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a procuraturii Generale; procuror al secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale din cadrul Direcției exercitare a urmăririi penale a Procuraturii Generale; procuror în secția exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale; procuror pentru misiuni speciale; procuror al sectorului XXXXXX, mun. Chișinău; procuror-șef al Procuraturii mun. Chișinău.

Prin ordinul Procurorului General nr.xxx din xx.xx.2017, dl XXXXXX, a fost numit în funcția de Adjunct al Procurorului General, pe mandatul Procurorului General Eduard Harunjen, iar la xx.xx.2019, exercitarea mandatului de adjunct al Procurorului General, a

fost încetată, în legătură cu numirea unui nou adjunct al Procurorului General.

Prin ordinul Procurorului General nr.xxx din xx.xx.2019, dl XXXXXXX, a fost numit în funcția de procuror, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al oficiului XXXXXXX.

Pentru merite în activitatea procurorului XXXXXXX, a fost încurajat de 15 ori. Nu a fost sancționat disciplinar.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 39,41,50,51 alin.1 lit.d),84,85 ale Legii Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară în privința procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului XXXXXXX, XXXXXXX pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

2. Hotărârea se pronunță la data de 20.01.2023.

3. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile de la pronunțare, prin intermediul Colegiului.

Președintele Colegiului de
disciplină și etică:

Vladislav GUȚAN   __ semnat __

Membrii Colegiului:

Victor COMERZAN   __absent__

Octavian LAZAREV   __ semnat __

Oleg TELEVCA   __ semnat __

Pavel ȚURCAN   __ semnat __

Alexandru LOZAN   __semnat__

Elena CAZACOV   __abținut__